

Politični pregled.

Nameravane osebne premembe. Grof Taaffe se sedaj pogaja ob osnovi nove državnozbornske večine. Da bi levico zase pridobil, je poklical v ministerstvo njih pristaša grofa Kuenburga. Da si pa zagotovi podporo Poljakov, bodo baje viteza Bilinskega namesto barona Czedika imenovali za načelnika generalnega ravnateljstva državnih železnic. Ta pridobitev bi za Poljake bila jako velike važnosti, ker že dolgo hrepené po decentralizaciji državnih železnic. Da Hohenwartov klub mora tudi nekaj dobiti, je naravno. Jednemu njegovih članov mora se odločiti kako višje mesto, katero ima važnost tudi v političnem oziru. Govori se, da dobi prof. Šuklje kako višjo državno službo, menda sekcijsko načelništvo v učnem ministerstvu ali pa neko mesto pri tabačni upravi. Za nas Slovence seveda bi bilo najbolje, če gospod profesor postane v učnem ministerstvu sekcijski načelnik. To ve tudi levica in je že zagnala strašen krik po svojih glasilih.

Državni zbor sešel se je zopet danes. Na dnevnem redu današnje seje so poročila o peticijah in pa verifikacije nekaterih volitev. V prihodnji seji se začne debata o trgovskih pogodbah, ki bode trajala več dni. Po rešitvi te toliko važne stvari pride na vrsto razgovor o podpori podunavski parobrodni družbi. Ta stvar bode pa vzbudila burno debato. Več poslancev, zlasti protisemitskih, bode govorilo proti predlogu, ker bo podpora itak koristila le židovskim kapitalistom. Ali pri tem bode pa treba v poštev jemati, da je ta družba velike važnosti za avstrijsko trgovino. Ko bi propala, bi hitro Ogrri dobili vso plavbo po Dunovi v svoje roke in bi s tarifi pritiskali na našo trgovino in obrtnijo. Vsaj se poslednji čas govori, da je ogerski trgovski minister Baross sklenil z železnicami in ogersko parobrodno družbo neke tajne pogodbe, s katerimi je za ogerske trgovce dosegel tako ugodne refakcijske tarife, da na Balkanu avstrijski izdelki in pridelki ne bodo več lahko mogli konkurirati z ogerskimi. Kako bi se še le okoristili, ko bi podunavska parobrodarska družba jela propadati. To bi pa imelo neugodne posledice za našo trgovino in obrtnijo in pa tudi na državne dohodke. Zatorej bi država na drugi strani trajno škodo imela, ko bi se z odbitvijo podpore prihranilo nekaj milijonov. V februarju se pa snidejo deželni zbori, ki bodo zborovali kake štiri tedne. V marcu se pa z nova snide državni zbor in bode zboroval do Velike noči ali pa še po Veliki noči.

Ogersko. — Ker se še ta mesec začne nove volitve na Ogerskem, je naravno, da je ogerski ministerski predsednik pri novoletnem vsprejemu posebno naglašal vspehe sedanje vladne stranke, ki je naredila red v finančnem državnem gospodarstvu in tudi že vsprejela trgovske pogodbe, ki so velike važnosti za Ogersko. Potem je grajal politiko opozicije, ki je ovirala parlamentarno delovanje. Grof Szapary je prepričan, da bode zmagala vladna stranka pri volitvah. Novi državni zbor bode preustrojil upravo in premenil zbornični red, da opozicija ne bode mogla z dolgimi govori in z drugimi zvijačami vseh stvari zavlačevati in tako ovirati vsako vspešno parlamentarno delovanje.

Italijanskemu ministerskemu predsedniku Rudiniju podelil je naš presvitli cesar veliki križ Štefanovega reda.

Mej Vatikanom in Rusijo vladajo še vedno nepovoljni odnošaji in posebno se je zamerila Rusija Vatikanu ker se veliki knez Pavel, brat carjev, pri svojem bivanju v Rimu ni poklonil sv. Očetu, kakor je to navada pri vseh drugih vladarskih rodovinah.

Na Srbskem je izid občinskih volitev za radikalec jako povoljen, kajti ogromna večina občin bode zopet v radikalnih rokah, znamenje, da je narod na strani radikaleev.

Rumunski kralj in kraljevič sta pretečeni ponedeljek obiskala našega presvitlega cesarja v Budipešti.

Mej Bolgarijo in Francijo še vedno vre zaradi iztiranja dopisnika Chadournea in na zahtevo Francije poravnava sedaj to zadevo turška vlada.

Rusija. Veliki knez Sergej Aleksandrovič brat carjev in glavni gubernator v Moskvi bo v kratkem kot tak izstopil iz službe. Naslednik mu bo najbrže grof Peter Šuvalov veleposlanik ruski v Berlinu. — Odboru, ki pod predsedstvom prestolonaslednika deluje v pomoč stradajočim, dohajajo jako znatne podpore. Prestolonaslednik sam dal je v ta namen 50.000 rubljev, veliki knezi Jurij, Aleksander in Sergej pa so darovali vsak po 40.000 rubljev. — Car je z ozirom na lakoto, ki tare ljudstvo proračun za leto 1892 za 100.000.000 rubljev znižal.

Na Kitajskem vstaja še ni udušena in pojavljajo se še zmirom novi izgredi. Vstaši napadajo zlasti premožnejše posestnike, jih ropajo, jim požigajo poslopja, ne prizanašajo pa tudi templjem. Vstaje menda niso provzročili posamezni nezadovoljneži ampak vkoreninjena je ista mej kmetskim ljudstvom in zatorej so povod vstaji najbrže slabe narodnogospodarske razmere. Če se kmalu ne napravi mir, morala bo vlada venderle skrbeti za reformo.

Obrtnija.

Naprava dobre apnenice.

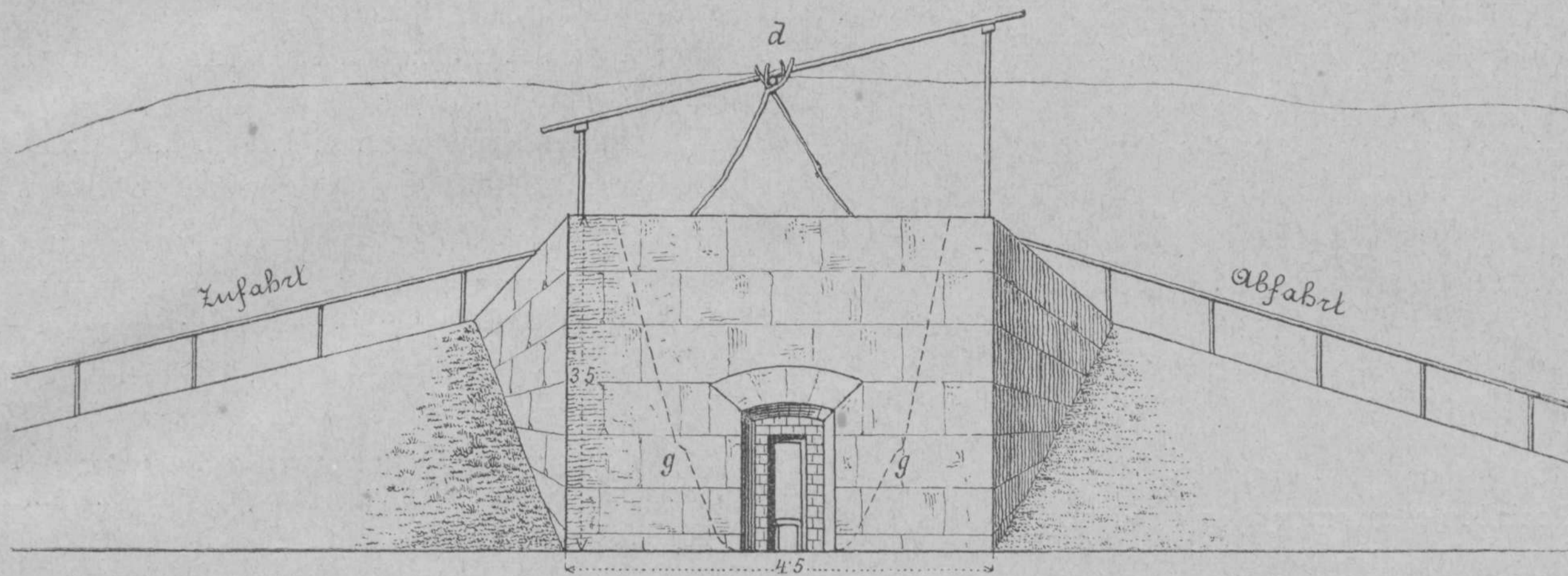
Apnenice, kakor jih delajo pri nas, imajo mnogo nedostatkov; porabi se mnogo kuriva, delalci strašno veliko terpé, apno se dolgo kuha in taka apnenca je prav za pravo le za enkratno porabo. Tudi ni moč kuhanje apna pravilno nadzirati. Ako se vse to vzame v poštev, reči se mora, da so naše apnenice slabe, sicer priproste, a ker malo odvrnejo, in mnogo dela prizadenejo, so vender prav zelo drage.

Zboljšana in vsega priporočila vredna je apnenica, katero pojasnujejo podobe 1. do 3. in o kateri sledi tu popis.

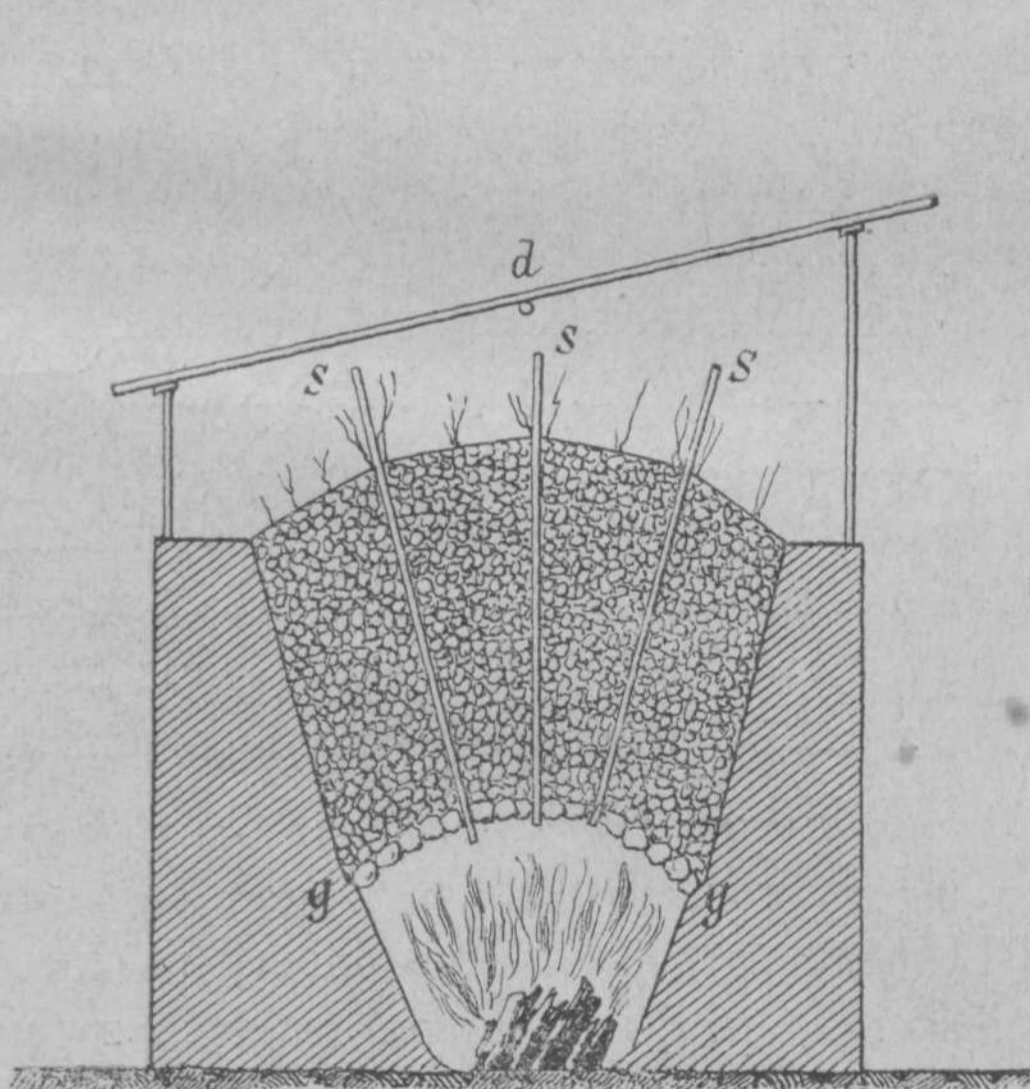
Zarad pripravnosti zida se apnenica ob kak breg, s čemur pa ni rečeno, da bi ne smela stati prosta. Za kuho od 150 metr. centov apna zadustuje nastopne veličine: Visokost $3\frac{1}{2}$ m/, notranja svitloba zgoraj merjena $3\frac{1}{5}$ do $3\frac{1}{2}$ metra; dolžina in oblika stranskih sten je poljubna, a stene naj so zaradi trpežnosti najmanj 1 m/ debele. Notranjost apnenice je okrogla in se zoži proti dnu. Kakih 80 % nad tlemi je v steni apnenice izbuknen preko 20 % širok pas, a tako poševno postavljen, da je le zadi 80 % nad tlemi, potem gre pa na kvišku, da pride spredaj 180 % nad tla. Peč je 80 % globoka in 50 % široka. Za zidanje rabi najboljši kamenje, ker boljši zoperstoji vročini nego opeka, a tudi ta se sme rabiti, vender pa mora biti notranji del stene od kamenja, če tudi od apnenica, ker ta prav malo trpi, če je dobro ometan. Na omenjeni pas, ki je zaznamovan na podobi 2 z *g* sestavi se iz apnenica in s pomočjo lesenih drogov (*s*) obok potem s cela apnenica napolni in sicer tako, da se apnenec čez rob v obliki polukrogle nakopiči in zgoraj dobro z malto omeče. Streha za silo *d*, ki se da proč vzeti, zavaruje apnenico pred dežjem, kadar v nje gori.

Kuriva zadostuje preko 22 do 28 metrov 80 $\%$ dolgih mehkih a suhih drv. Kolikor bolj suha so drva in kolikor manjši je ognjišče, toliko manj se jih porabi; vendar pa peč ne sme meriti pod 40 $\%$. Z rastočo vročino zgorijo drogovci *s* in se naredo odduški za ogenj, skoz katere plamen šviga. Napol dogorjena polena se v peč potisnejo, ki naj je vedno polna.

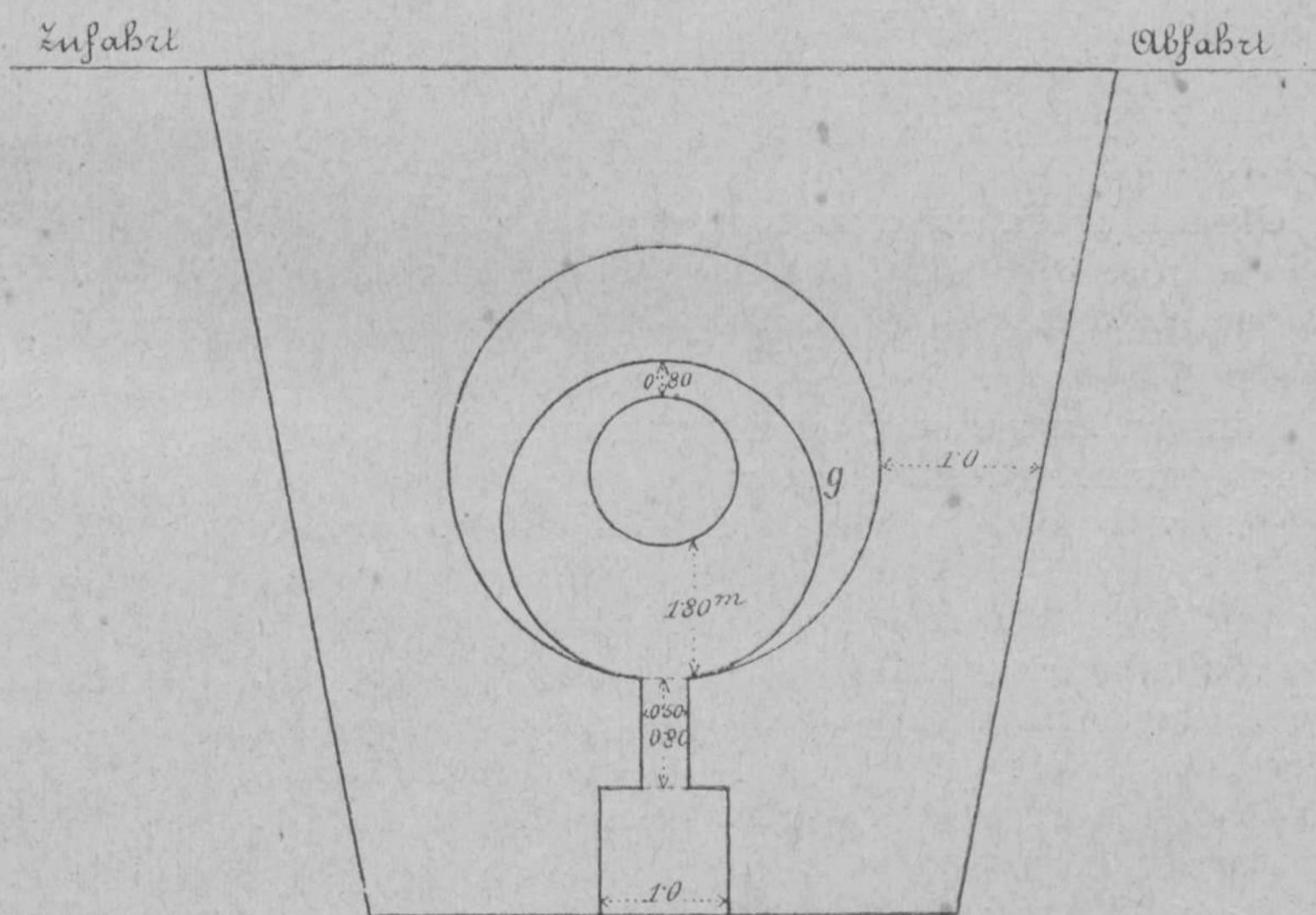
jeti, če imamo pripravne in hitre delavce i. t. d. Štirje pridni zidarji s potrebnimi denarji morejo narediti tako apnenico v teku enega tedna. Na vsak način je taka apnenica za razmere, kakor so pri nas, vsega priporočila vredna. Pred vsakim kuhanjem potrebno je notranje stene popraviti. Vse drugo razjasnjujejo podobe.

Pod. 1. Apnenica od spredaj.

Pod. 2. Navpični prerez apnenice.

Pod. 3. Vodoravni prerez apnenice.

Če so drva dobra, se apno kuha dva dni in dve noči in naj se ostavi kurjava še le takrat, kadar je apnenec razbeljen, t. j., če je vun švigajoč plamen bel. Dokler je pa plamen rudečkast, pa apno še ni kuhano. Če tedaj vemo, da je apno skoz in skoz razbeljeno, potem dobro zazidamo peč z opeko, da s tem preprečimo zračni vlak skoz apnenico, kateri kuhano apno prehitro shladi. Kuhano apno naj se potem več dni hladi. Ko se je to zgodilo prične se apnenca od vzgor prazniti in je dobro kuhano apno precej gasiti, ker le tako ima vse dobre lastnosti.

Kar se tiče stroškov take apnenice, zavisni so od mnogih rečij, zlasti pa od tega, če je gradivo daleč ali blizu, če je dobimo zastonj, ali jo moramo plačati, če imamo sami vprežno živino ali jo pa moramo še le na-

Obrtnijske raznoterosti.

Črni lak. Lak, ki se odlikuje s temnočrno barvo kadar je namazan na les, mesing, usnje i. t. d., se naredi iz enega dela črnega anilina, 60 kapljic koncentrirane solne kisline in poldruega dela špirta. S to temnoplavo tekočino zmešaj potem zmes od poldruega dela šelaka in šestih delov špirta. Če vzameš mesto zadnje zmesi poldrugi del arabske gume raztopljene v 6 delih vroče vode, dobiš pa lepo črnilo za pisanje, ki ne razjeda peres in se ne da uničiti na papirji.

Snazilno sredstvo za med (mesing) je testo, narejeno iz krede, žvepla in jesiha. Ta zmes ne osnaži samo prav lepo vse medene reči, ampak jim tudi da posebno lepo zlato-rumeno barvo.

Papir, ki je nepredorn za vodo se dobi, ako se ga pomoči v nastopno zmes: $\frac{3}{4}$ $\frac{h}{g}$ belega mila raztopljenega v 1 litru vode, potem 125 gramov arabske gume in 375 gramov lima oboje raztopljeno tudi v enem litru vode. Obe razstapljeni